

We
winnen
veel met
sport

Reactie NOC*NSF op internetconsultatie *Transparantie Maatschappelijke Organisaties*

Namens de sport doen wij een dringende oproep om het voorstel voor de Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties in te trekken. Als de wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties in haar voorgestelde vorm wordt aangenomen kan dit leiden tot een ernstige aantasting van de geefbereidheid van donateurs aan maatschappelijke organisaties. Ook sportclubs zullen hier onder lijden. Veel donateurs geven immers uit intrinsieke liefde voor sport en club, niet omdat ze er per sé door geafficheerd wensen te worden. Bovendien is het maar zeer de vraag of het gewenste doel met deze zeer ingrijpende wet wordt behaald. Zo'n 350.000 verenigingen en stichtingen worden geconfronteerd met verplichtingen voor een specifiek probleem dat mogelijk bij een zeer gering aantal organisaties speelt. Mocht de wet er toch komen, dan dringen wij er nadrukkelijk op aan om alle sportverenigingen en aan deze gelieerde stichtingen in aanmerking te laten komen voor een vrijstelling.

Inleiding

De (concept) *Wet Transparantie Maatschappelijke Organisaties*, is bedoeld als uitwerking van de afspraak in het regeerakkoord dat moet worden voorkomen dat vanuit het buitenland via geldstromen naar politieke, maatschappelijke en religieuze instellingen 'onwenselijke' invloed wordt gekocht en dat deze geldstromen daartoe meer transparant worden gemaakt. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat maatschappelijke organisaties jaarlijks een overzicht dienen te publiceren van alle donaties van tenminste € 15.000 die zij hebben ontvangen. Daarnaast dienen, volgens het voorstel, stichtingen die tot op heden niet verplicht zijn een jaarverslag op te stellen voortaan de balans en een staat van baten en lasten openbaar te maken.

Hoewel uit de tekst in het regeerakkoord en het (concept) memorie van toelichting niet blijkt dat er vanuit het doel van deze wet behoefte is aan meer transparantie omtrent donaties aan sportorganisaties, worden deze wel geraakt door de voorgestelde maatregelen. Dit komt doordat voorgesteld wordt om deze wet van toepassing te laten zijn op (alle) verenigingen en stichtingen in Nederland. In deze reactie zullen wij daarom de belangrijkste bezwaren die wij hebben tegen dit wetsvoorstel toelichten. De mogelijkheid wordt open gehouden om bepaalde (groepen van) organisaties bij algemene maatregel van bestuur vrij te stellen van de verplichtingen uit dit wetsvoorstel. In deze reactie doen wij suggesties voor de criteria die hiervoor gebruikt kunnen worden.

De voorgestelde wet is disproportioneel

De voorgestelde wet is erop gericht te voorkomen dat er door middel van grote donaties wordt getornd aan de onafhankelijkheid van het bestuur van maatschappelijke organisaties om vervolgens het bestuur van zo'n organisatie te verleiden tot (het verlenen van medewerking aan) gedrag met een ontwrichtend karakter dat indruist tegen de normen van de Nederlandse rechtsstaat. Er wordt specifiek bedoeld op antidemocratisch, anti-integratief en onverdraagzaam gedrag, zoals afzondering van de samenleving dat leidt tot vervreemding en isolatie, het afwijzen van de democratische rechtsorde als samenlevingsvorm of het belemmeren van anderen in de uitoefening van hun vrijheden. Ook wordt in het memorie van specifiek melding gemaakt van het aanzetten tot haat.

Naast het feit dat dit zaken zijn die volgens ons al met de huidige instrumenten van het strafrecht prima moeten kunnen worden aangepakt binnen een weerbare democratie, is het in onze ogen disproportioneel om alle verenigingen en stichtingen te belasten met wettelijke verplichtingen om activiteiten van slechts een klein deel van deze organisaties aan te pakken. Zo'n 350.000 organisaties, waaronder 219.000 stichtingen en 128.000 verenigingen, veelal gerund door goedwillende vrijwilligers krijgen te maken met een publicatieplicht en daarmee een grotere regeldruk.

Maak deze wet niet van toepassing op de georganiseerde sport in Nederland

De sport heeft juist een belangrijke positie bij het bevorderen van integratie. Zo is bijvoorbeeld voor veel nieuwkomers de sportclub de eerste plek in Nederland waar ze structureel met de Nederlandse samenleving in aanraking komen en daar een plek in weten te verwerven. Bovendien staat binnen sportverenigingen de sportbeoefening centraal. Hetzij als sporter, hetzij als één van de vele vrijwilligers die dit mogelijk maken. Er zijn ons geen voorbeelden bekend waarbij via (buitenlandse) donaties Nederlandse sportclubs zijn ingezet ter bevordering van anti-integratief gedrag of het afwijzen van de democratische rechtsorde. ***Mocht de voorgestelde wet worden aangenomen dan pleiten wij ervoor de sportorganisaties buiten beschouwing te laten door ze vrij te stellen van de verplichtingen in de wet.*** Als criterium kan de door de Kamer van Koophandel gehanteerde SBI-code worden gehanteerd. Alle verenigingen en stichtingen met de sbi-code (beginnend met) 931 (Sport) zouden moeten worden vrijgesteld van de in de wet opgenomen verplichtingen.

De voorgestelde wet leidt tot afbreuk van geefbereidheid door aantasting van privacy en veiligheid

De publicatieplicht van grote donaties (vanaf €15.000) zal de geefbereidheid van vele donateurs verkleinen. Donateurs die soms een belangrijke rol spelen bij de instandhouding van het verenigingsleven in Nederland, waar we met zijn allen zo trots op kunnen zijn. Veel donateurs geven aan sportclubs vanuit een intrinsieke liefde voor sport en club. In tegenstelling tot sponsors kiezen zij vaak voor anonimiteit, zij willen niet per sé geafficheerd worden door de door hen gesteunde club. Bovendien kan het publiceren van donaties voor de donateur leiden tot ongewenste verzoeken om steun van anderen, of zelfs een bedreiging vormen voor hun veiligheid. Immers, door bekendmaking van een grote donatie weten kwaadwillenden dat bij de donateur in kwestie 'iets te halen valt'. Ook donateurs van kleinere bedragen worden mogelijk afgeschrikt door de nieuwe wet, want wie zegt hen dat de publicatieplicht op een later moment niet wordt verruimd naar een lager bedrag? De wet staat ook op gespannen voet met de tendens waarbij juist steeds meer werk wordt gemaakt van het beschermen van privacy, bijvoorbeeld via de AVG. Waar sportclubs aan de ene kant alles in het werk moeten stellen om ervoor te zorgen dat ledengegevens beschermd moeten worden, vraagt de voorgestelde wet hen wel om gegevens die specifiek iets zeggen over de financiële positie van individuen voor eenieder openbaar te maken.

Reactie op de internetconsultatie

Uit voorgaande mag duidelijk worden dat wij er namens de sport voor pleiten het wetsvoorstel in te trekken. In de voorgestelde wet worden té ingrijpende maatregelen voor een té grote groep organisaties ingesteld, waarbij het nog maar zeer de vraag is of het beoogde beleidsdoel ook daadwerkelijk wordt behaald.

In de internetconsultatie wordt specifiek gevraagd welke objectieve, niet-discriminatoire criteria gebruikt kunnen worden om categorieën van maatschappelijke organisaties vrij te stellen van de verplichting om een donatieoverzicht openbaar te maken en om categorieën van stichtingen vrij te stellen van de verplichting om de balans en staat van baten en lasten openbaar te maken.

Organisaties met een door de Kamer van Koophandel gehanteerde SBI-code (beginnend met) 931 (sport) zouden wat ons betreft voor deze vrijstelling in aanmerking moeten komen.